

INNSPILL OM KULTURBUDESJETTET 2018 – HØRING 2.11.2017

Norske Kunsthåndverkere (NK) arbeider for å styrke kunsthåndverkeres virke og synliggjøre kunsthåndverk av høy kvalitet nasjonalt og internasjonalt. Organisasjonen er inndelt i syv regioner med omlag 850 medlemmer, med hovedkontor i Oslo. NK produserer utstillinger og seminarer, utgir tidsskriftet *Kunsthåndverk* og forvalter statlige stipendordninger. NK mottar statlig driftstilskudd for formidlingsvirksomheten og stipendforvaltningen. NK eier tre aksjeselskap: Norwegian Crafts, Galleri Format Oslo og KRAFT – rom for kunsthåndverk (Bergen).

REGJERINGEN NEDPRIORITERER KUNSTNERNE OG VISNINGSSTEDENE

Kunstnerøkonomiutredningen (2015) kom med alarmerende inntektsfunn og gode tiltak, men forslag til statsbudsjett for 2018 følger ikke opp. Lønnsreformen for stipendene fullføres ikke og Kulturfondet får kun en prisjustering. I tillegg foreslår regjeringen å endre på en langvarig befestet tradisjon hvor kunstnerne selv oppnevner sine egne stipendkomiteer, og gi dette til et statlig utvalg. Regjeringen foreslår nok en gang å kutte UD's kulturstøtte drastisk, som vil påvirke kunstnerens mulighet til å profilere seg internasjonalt. Samlet er dette budsjettet ikke i tråd med regjeringens egen frihetsreform. NK er positive til regjeringens satsing på kreativ næring, men ikke som nå – hvor denne satsingen går på bekostning av midler til de skapende kunstnerne og stedene som skal formidle kunsten.

TREÅRIG LØNNSREFORM AV STIPENDENE (KAP. 321, POST 73 OG 74) s. 45

- Reformen skal bringe stipendene opp til 50 % av en gjennomsnittlig norsk heltidsinntekt og rette opp en realnedgang over mange tiår
- De to første årene ble gjennomført i budsjettavtale takket være Krf og Venstre
- I forslag til statsbudsjett 2018 foreslås stipendene kun justert med 2 %, som ikke følger forventet lønnsvekst i staten
- Dette er ikke å verdsette kunstnerens arbeidsinnsats for samfunnet
- Det er nødvendig med en forskriftsendring for å fullføre lønnsreformen for de langvarige stipendene og garantiinntekten (GI) og for å sikre en rimelig lønnsvekst i etterkant av reformen
- NK viser til Kunstnernettverkets krav om fullføring av lønnsreformen, med oppjustering av stipendene til **kr 262 300** fra 2018, med en total kostnad på **14,4 mill. kr.**

Forslag merknad: Komiteen ber Kulturdepartementet endre Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere slik at arbeidsstipend, langvarige stipend og garantiinntekter indeksreguleres i samsvar med årslønnsveksten for statsansatte. Regelen må formuleres slik at Stortinget likevel står fritt til å beslutte en høyere økning.

KUNSTNERNES OPPNEVNINGSRETT TIL STIPENDKOMITEER (KAP. 321, MÅL FOR 2018, s. 45)

- Regjeringen vil frata kunstnerorganisasjonene oppnevningsrett til stipendkomiteene som innstiller tildeling av de statlige kunstnerstipendene og erstatte denne med innstillingsrett. De vil gi oppnevningsretten til Utvalget for statens kunstnerstipend, samt gi utvalget eneansvaret for kvotefordelingen.
- **Maktkonsentrasjon:** En slik endring vil føre til maktkonsentrasjon i Kulturrådet. Makt som i dag er spredd på mange kunstnerorganisasjoner vil sentreres i et utvalg på fem personer
- **Mindre transparens:** Stipendkomiteene vil med denne endringen ikke bli oppnevnt i åpne, demokratiske prosesser blant landets kunstnere, men i en lukket prosess i et utvalg oppnevnt av departementet

- **Byråkratisering:** Mange kunstnerorganisasjoner tildeler stipend fra vederlagsfond og ulike legat. I de fleste tilfeller er dette samme stipendkomité som også innstiller til Statens kunstnerstipend. Dette gir en stor samordnings- og effektiviseringsgevinst. Hvis oppnevningsretten fjernes, blir resultatet en dobbel saksbehandling: to søknadsrunder for kunstnerne, to ulike komiteer og stor økning i utgifter til administrasjon

Forslag merknad: *Komiteen viser til regjeringens planer for å utvikle og modernisere forvaltningen av statens kunstnerstipend. Komiteen vil understreke at kunstnerorganisasjonenes rett til å oppnevne medlemmer til stipendkomiteene sørger for maktspredning og sikrer gode demokratiske prosesser i innstillingsarbeidet for de statlige kunstnerstipendene. Komiteen vil derfor at oppnevningsretten skal forbli hos kunstnerorganisasjonene. Komiteen vil også at kvotefordelingen fortsatt blir gjenstand for offentlig høring.*

BEVILGNINGEN TIL VISUELL KUNST I NORSK KULTURFOND (KAP. 320, POST 55) s. 37

- Kulturfondet er en svært viktig finansieringskilde, både for kunstnerne og visningsstedene
- Bevilgningen foreslås økt med 2,3 mill, eller 2,1 % (flyttingen av 4,1 mill til kunstnerassistentsordningen til denne posten gjør at økningen ser større ut enn den reelt er)
- Å avspise kulturfondet med en knapp pris- og lønnsjustering reduserer utviklingsmuligheter i et allerede underfinansiert felt
- Det er spesielt behov for styrking av fondet for å gi rom for rettmessige vederlag til kunstnere som stiller ut og viser kunst til publikum over hele landet, et kulturtilbud som oftest er gratis
- NK ønsker en satsing på landets kunstsentre, som er viktige regionale arenaer for å nå ut med billedkunst og kunsthåndverk

Norske Kunsthåndverkeres krav, sammen med Norske Billedkunstnere og Forbundet Frie Fotografer:

Økte vederlag til kunstnerne, pris- og lønnsvekst og øvrige satsinger Visuell kunst	8 000 000
Merkostnad kap. 320, post 55 Visuell kunst	8 000 000